

EBA/GL/2015/03

29.07.2015

Riktlinjer

om faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande enligt artikel 27.4 i direktiv 2014/59/EU

Innehåll

EBA:s riktlinjer om faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande	3
1. Efterlevnads- och rapporteringsskyldigheter	3
Riktlinjernas status	3
Rapporteringskrav	3
2. Syfte, tillämpningsområde och definitioner	4
Syfte	4
Definitioner	4
Adressater	5
3. Faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande	5
3.1 Utlösande faktorer på grundval av resultaten av översyns- och utvärderingsprocessen	6
3.2 Övervakningen av nyckelindikatorer inom ramen för översyns- och utvärderingsprocessen	7
3.3 Betydande händelser	8
4. Genomförande	10

EBA:s riktlinjer om faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande

1. Efterlevnads- och rapporteringsskyldigheter

Riktlinjernas status

1. Detta dokument innehåller riktlinjer som har utfärdats enligt artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010¹. I enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste behöriga myndigheter och finansinstitut med alla tillgängliga medel försöka följa riktlinjerna.
2. Riktlinjerna visar Europeiska bankmyndighetens (EBA) syn på lämplig tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn eller på hur unionslagstiftningen ska tillämpas inom ett särskilt område. Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i förordning (EU) nr 1093/2010 som berörs av riktlinjerna ska följa dem genom att på lämpligt sätt införliva dem i sin praxis (till exempel genom att ändra sina regelverk eller tillsynsrutiner), även när riktlinjerna i första hand riktas till finansinstitut.

Rapporteringskrav

3. Enligt artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste de behöriga myndigheterna meddela EBA om de följer eller avser att följa dessa riktlinjer, alternativt ange skälen till att de inte gör det, senast den 29.09.2015. Om någon sådan anmälan inte inkommer inom denna tidsfrist kommer EBA att anse att de behöriga myndigheterna inte följer riktlinjerna. Anmälningar ska lämnas på det formulär som tillhandahålls på EBA:s webbplats till compliance@eba.europa.eu med hänvisningen "EBA/GL/2015/03". Anmälningar ska göras av personer som har befogenhet att rapportera om hur reglerna efterlevs på de behöriga myndigheternas vägnar. Alla förändringar i graden av efterlevnad måste rapporteras till EBA.
4. Anmälningarna kommer att offentliggöras på EBA:s webbplats i enlighet med artikel 16.3.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Syfte

1. Enligt artikel 27.1 i direktiv 2014/59/EU ska behöriga myndigheter, utan att det påverkar de tillsynsbefogenheter som avses i artikel 104 i direktiv 2013/36/EU, kunna vidta åtminstone de åtgärder för tidigt ingripande som räknas upp i artikel 27.1 i det förstnämnda direktivet, om ett institut överträder eller inom en snar framtid sannolikt kommer att överträda kraven i förordning (EU) nr 575/2013, direktiv 2013/36/EU, avdelning II i direktiv 2014/65/EU, någon av artiklarna 3–7, 14–17 eller 24–26 i förordning (EU) nr 600/2014, nationella rättsakter om genomförande av direktiv 2013/36/EU eller tekniska standarder som har utvecklats av EBA enligt den relevanta bestämmelsen i förordning (EU) nr 575/2013 eller direktiv 2013/36/EU och godkänts av Europeiska kommissionen. Enligt artikel 27.4 i direktiv 2014/59/EU är syftet med dessa riktlinjer att främja en enhetlig tillämpning av de faktorer som ska utlösa ett beslut om sådana åtgärder för tidigt ingripande.
2. För att göratillsynsmetoderna när det gäller tillämpningen av sådana utlösande faktorer mer enhetliga fastställs i riktlinjerna även krav som behöriga myndigheter bör uppfylla när de bestämmer tröskelvärden för finansiella indikatorer och riskindikatorer som rutinmässigt ska kontrolleras i samband med den översyns- och utvärderingsprocess (SREP) som beskrivs närmare i SREP-riktlinjerna, samt förfaranden som bör tillämpas vid överträdelser av dessa tröskelvärden.
3. Samspelet mellan behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter i samband med överträdelser av utlösande faktorer behandlas inte i dessa riktlinjer, utan det har redan reglerats i artikel 27.2 i direktiv 2014/59/EU.
4. Bedömningen av om ett institut "överträder, eller [...] inom en snar framtid sannolikt kommer att överträda" kraven i förordning (EU) nr 575/2013 eller i direktiv 2013/36/EU ska göras av behöriga myndigheter på grundval av deras samlade bedömning, bl.a. genom den översyns- och utvärderingsprocess (SREP) som behandlas i artikel 97 i direktiv 2013/36/EU och beskrivs närmare i SREP-riktlinjerna.

Definitioner

5. Följande definitioner gäller i dessa riktlinjer:
 - a. *Villkor för tidigt ingripande*: avser en situation då ett institut överträder eller inom en snar framtid sannolikt kommer att överträda kraven i förordning (EU) nr 575/2013, direktiv 2013/36/EU, avdelning II i direktiv 2014/65/EU, någon av artiklarna 3–7, 14–17 eller 24–26 i förordning (EU) nr 600/2014 eller någon relevant genomföranderättsakt som antagits på EU-nivå eller nationellt.

- b. *Åtgärder för tidigt ingripande*: avser de åtgärder för tidigt ingripande som anges i artikel 27.1 i direktiv 2014/59/EU.
- c. *SREP*: den översyns- och utvärderingsprocess som avses i artikel 97 i direktiv 2013/36/EU och som beskrivs närmare i SREP-riktlinjerna.
- d. *SREP-riktlinjerna*: EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (SREP), som utarbetats i enlighet med artikel 107.3 i direktiv 2013/36/EU².
- e. *Övergripande SREP-bedömning*: en aktuell bedömning av ett instituts generella överlevnadsförmåga utifrån en utvärdering av de delar som ingår i SREP.
- f. *Övergripande SREP-betyg*: den numeriska indikatorn för den samlade risken för institutets överlevnadsförmåga baserat på den övergripande SREP-bedömningen.
- g. *SREP-del*: enligt definitionen i SREP-riktlinjerna, de olika delar som ingår i en översyns- och utvärderingsprocess, nämligen affärsmodellanalys, bedömning av intern styrning och institutsomfattande riskkontroller, bedömning av risker för kapital, SREP-bedömning av kapital, bedömning av risker för likviditet och finansiering eller SREP-bedömning av likviditet.

Adressater

- 6. Dessa riktlinjer vänder sig till de behöriga myndigheter som avses i artikel 4.2 i i förordning nr 1093/2010.

3. Faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande

- 7. I dessa riktlinjer fastställs följande faktorer som ska utlösa ett beslut av behöriga myndigheter om åtgärder för tidigt ingripande:
 - a. Övergripande SREP-betyg och förhandsdefinierade kombinationer av SREP-betyg och betyg för enskilda SREP-delar.
 - b. Väsentliga förändringar eller avvikelser som upptäcks under övervakningen av finansiella och icke-finansiella nyckelindikatorer i samband med översyns- och utvärderingsprocessen som visar att villkoren för tidigt ingripande är uppfyllda.
 - c. Viktiga händelser som visar att villkoren för tidigt ingripande är uppfyllda.

² EBA/GL/2014/13 av den 19 december 2014

8. Överträdelser av de utlösande faktorer som fastställs i dessa riktlinjer bör leda till att behöriga myndigheter a) undersöker situationen ytterligare om orsaken till överträdelsen inte är känd, och b) tar hänsyn till situationens allvar och överträdelsens omfattning sett till institutets totala ställning, för att besluta om åtgärder för tidigt ingripande ska vidtas.
9. Överträdelser av utlösande faktorer, resultat av ytterligare undersökningar i samband med detta och beslut om tillämpning av åtgärder för tidigt ingripande, inbegripet orsaker till att åtgärder inte vidtas, bör tydligt dokumenteras av behöriga myndigheter.
10. Om de utlösande faktorerna överträds och ett beslut fattas om att en åtgärd för tidigt ingripande ska vidtas bör den behöriga myndigheten välja den åtgärd/de åtgärder som är lämpligast och som står i proportion till de särskilda omständigheterna. Den behöriga myndigheten bör därför ta hänsyn till de återhämtningsåtgärder som anges i återhämtningsplanen och som institutet har vidtagit eller beslutat att vidta inom en snar framtid.
11. Om behöriga myndigheter tilldelar ett institut det övergripande SREP-betyget "4" bör de överväga att samla in information för att kunna värdera institutets tillgångar och skulder på det sätt som föreskrivs i artikel 27.1 h i direktiv 2014/59/EU.

3.1 Utlösande faktorer på grundval av resultaten av översyns- och utvärderingsprocessen

12. Resultaten av den övergripande SREP-bedömningen och särskilda förhandsdefinierade kombinationer av resultaten av den övergripande SREP-bedömningen och bedömningen av enskilda SREP-delar, såsom de definieras i SREP-riktlinjerna, ska betraktas som utlösande faktorer.
13. Om den behöriga myndigheten som ett resultat av översyns- och utvärderingsprocessen ger institutet det övergripande SREP-betyget "4" i enlighet med den metod som fastställs i SREP-riktlinjerna bör den utan onödiga dröjsmål fatta ett beslut om huruvida åtgärder för tidigt ingripande bör vidtas.
14. Under vissa omständigheter bör den behöriga myndigheten även överväga en bedömning av enskilda SREP-delar som resulterar i betyget "4". Sådana omständigheter kan vara att det inte finns någon hög risk för institutets bärkraft och om det övergripande SREP-betyget är "3", men att bedömningen av de SREP-delar som gäller de områden som räknas upp i artikel 27.1 i direktiv 2014/59/EU visar att ett institut eventuellt uppfyller villkoren för tidigt ingripande, vilket resulterar i betyget "4" för dessa SREP-delar.
15. Den behöriga myndigheten bör i synnerhet besluta om huruvida åtgärder för tidigt ingripande ska vidtas om resultatet av en SREP som utförts i enlighet med SREP-riktlinjerna utgörs av någon av följande kombinationer av det övergripande SREP-betyget "3" och "4" för enskilda SREP-delar:

- a. Det övergripande SREP-betyget är "3" och betyget för den interna styrningen och de institutsomfattande kontrollerna är "4".
- b. Det övergripande SREP-betyget är "3" och betyget för affärsmodellen och strategin är "4".
- c. Det övergripande SREP-betyget är "3" och betyget för kapitalbehov är "4".
- d. Det övergripande SREP-betyget är "3" och betyget för likviditetsbehov är "4".

16. När behöriga myndigheter fattar ett beslut om huruvida åtgärder för tidigt ingripande ska vidtas på grundval av dessa SREP-betyg och vilken åtgärd som är lämpligast, bör de rikta in sig på de särskilda svagheter som har konstaterats och framkommit i samband med den övergripande SREP-bedömningen eller bedömningen av en viss SREP-del.

3.2 Övervakningen av nyckelindikatorer inom ramen för översyns- och utvärderingsprocessen

17. Den översyns- och utvärderingsprocess som beskrivs i SREP-riktlinjerna förutsätter att behöriga myndigheter regelbundet övervakar finansiella och icke-finansiella nyckelindikatorer för alla institut. Behöriga myndigheter måste i samband med denna övervakning identifiera indikatorer och fastställa tröskelvärden som är relevanta för enskilda instituts särskilda karaktär eller grupper av institut med liknande egenskaper (jämförelsegrupper).

18. När behöriga myndigheter fastställer tröskelvärden för indikatorer som rör tillsynskraven, såsom föreskrivs i förordning (EU) nr 575/2013, bör de beakta både minimikrav och ytterligare krav, dvs. minimikapitalbaskrav såsom de definieras i artikel 92 i förordning (EU) nr 575/2013 och ytterligare kapitalbaskrav enligt artikel 104.1 a i direktiv 2013/36/EU, utan att hänsyn tas till de buffertkrav som fastställs i kapitel 4, avdelning VII i direktiv 2013/36/EU, eller minimilikviditetskrav såsom de fastställs i del 6 i förordning (EU) nr 575/2013 och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2015/61³, samt ytterligare likviditetskrav som tillämpas enligt artikel 105 i direktiv 2013/36/EU.

19. Om behöriga myndigheter i samband med övervakningen av nyckelindikatorer fastställer tröskelvärden för kapitaltäckningsindikatorer som utgör institutets kapitalbaskrav plus 1,5 procentenheter på det sätt som beskrivs i artikel 27.1 i direktiv 2014/59/EU, eller några andra tröskelvärden, bör de beakta både kapitalbaskraven såsom de fastställs i artikel 92 i förordning (EU) nr 575/2013 och ytterligare kapitalbaskrav som fastställts i enlighet med artikel 104.1 a i direktiv 2013/36/EU på det sätt som fastställs i SREP-riktlinjerna, utan att ta hänsyn till de buffertkrav som beskrivs i kapitel 4, avdelning VII i direktiv 2013/36/EU.

20. Upptäckt av väsentliga förändringar eller avvikelser i indikatorer, däribland överträdelser av tröskelvärden, bör leda till att behöriga myndigheter gör ytterligare undersökningar och i

³ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2015/61 av den 10 oktober 2014, EUT L 11, 17.1.2015, s. 1.

förekommande fall omprövar bedömningen av den relevanta SREP-delen mot bakgrund av den nya informationen. De behöriga myndigheterna bör framför allt

- 1) fastställa orsaken och bedöma hur väsentlig den potentiella inverkan på institutets stabilitet är och i förekommande fall inleda en dialog med institutet,
- 2) dokumentera orsakerna och resultatet av bedömningen (för att se till att SREP-förfarandena tillämpas av all personal på de behöriga myndigheterna och för att hålla reda på resultaten av tidigare undersökningar), och
- 3) i förekommande fall se över riskbedömningen och eventuellt SREP-betyget mot bakgrund av väsentlig ny information i enlighet med kraven i SREP-riktlinjerna.

21. Om institutets ekonomiska förhållanden och riskutsikter eller SREP-betyget för en viss del försämras väsentligt och påverkar någon av de utlösande faktorer som baseras på kombinationen av det övergripande SREP-betyget och betygen för enskilda SREP-delar (dvs. om villkoren i punkterna 14–15 är uppfyllda) bör behöriga myndigheter fatta ett beslut om huruvida åtgärder för tidigt ingripande ska vidtas.

22. Utan att det påverkar punkt 21 kan väsentliga förändringar eller avvikelser i indikatorer under vissa omständigheter användas direkt som utlösande faktorer för beslutet om åtgärder för tidigt ingripande. Beroende på hur väsentliga förändringarna eller avvikelserna i indikatorerna är, samt på orsakerna till dessa och hur betydande den potentiella inverkan på institutet kan bli, och förutsatt att institutet uppfyller villkoren för tidigt ingripande, kan den behöriga myndigheten för att vinna tid besluta att vidta åtgärder för tidigt ingripande omedelbart när orsaken och den samlade inverkan har fastställts, utan att uppdatera bedömningen av respektive SREP-del. Bedömningen av respektive SREP-del och den övergripande SREP-bedömningen bör emellertid därefter uppdateras utan onödiga dröjsmål.

3.3 Betydande händelser

23. Vissa händelser kan få en betydande inverkan på ett instituts ekonomiska förhållanden och göra att det hamnar i en situation där villkoren för tidigt ingripande uppfylls relativt snabbt.

24. Sådana händelser bör i regel föranleda ytterligare undersökning av ett berört område. Följande är exempel på betydande händelser som kan göra att ett institut hamnar i en situation där villkoren för tidigt ingripande uppfylls:

- a. Större händelser som rör operativ risk (t.ex. oseriös handel, bedrägerier, naturkatastrofer, allvarliga it-problem eller betydande böter som institut åläggs av myndigheter).
- b. Betydande minskning av värdet av de kvalificerade skulder och den kapitalbas som institutet innehar för att uppfylla minimikravet på kapitalbas och kvalificerade skulder.

- c. Signaler om att det är nödvändigt att se över kvaliteten på tillgångar och/eller göra en oberoende värdering av särskilda innehav/tillgångar, t.ex. följande:
- i. Resultat av bedömningen av SREP-delar som tyder på att tillgångarna eventuellt understiger skulderna.
 - ii. En upplysning av särskild betydelse⁴ i ett externt revisionsutlåtande om institutets finansiella rapporter som visar att det föreligger väsentlig osäkerhet.
 - iii. Ogynnsamma händelser som inträffar mellan slutet av rapporteringsperioden och den tidpunkt då de finansiella rapporterna undertecknas, vilka visar förhållanden som uppstod efter rapporteringsperioden och som därför inte måste justeras/ändras i de finansiella rapporterna (händelser som inte beaktas). För varje väsentlig kategori händelser som inte beaktas bör institutet lämna information om typen av händelse och beräkna dess ekonomiska effekt, eller utfärda en förklaring om att en sådan beräkning inte kan göras).
 - iv. Varaktiga och väsentliga justeringar av institutets finansiella rapporter till följd av fel i värderingen av tillgångar/skulder och ofta förekommande ändringar av redovisningsantaganden.
- d. Betydande utflöde av medel, däribland av kunders insättningar, som t.ex. orsakas av att institutets anseende skadas.
- e. Oförutsedda förluster av verkställande ledning eller viktiga befattningshavare, som inte har ersatts.
- f. En eller flera medlemmar av ledningsorganet uppfyller inte kraven i direktiv 2013/36/EU för att bli eller fortsätta att vara medlemmar av ledningsorganet.
- g. Ett eller flera externa kreditvärderingsinstitut sänker betyget väsentligt, vilket kan leda till ett betydande utflöde av medel, att det blir omöjligt att förlänga finansiering eller aktivera avtalsvillkor som rör externa kreditbetyg.

⁴ En upplysning av särskild betydelse är en punkt eller ett stycke i ett externt revisionsutlåtande om en finansiell rapport som tas med för att fästa användarnas uppmärksamhet vid något som har beskrivits eller redovisats korrekt i de finansiella rapporterna, men som är av en sådan betydelse att det är grundläggande för användarnas förståelse av de finansiella rapporterna (t.ex. information om osäkerhet kring effekterna i framtiden av en exceptionell rättstvist eller en regleringsåtgärd, eller en större katastrof som har haft, eller fortfarande har, en betydande inverkan på bolagets finansiella ställning). Upplysningen av särskild betydelse ändrar inte revisionsutlåtandet och innebär således inte att de finansiella rapporterna inte ger en sann och rättvisande bild av den finansiella ställningen.

25. När den behöriga myndigheten får reda på att en betydande händelse har ägt rum bör den fastställa dess orsaker, bedöma dess potentiella inverkan på institutet ur ett tillsynsperspektiv och i förekommande fall inleda en dialog med institutet, samt dokumentera sin bedömning.
26. Den behöriga myndigheten bör uppdatera riskbedömningen och betygen för respektive SREP-del mot bakgrund av ny väsentlig information i enlighet med kraven i SREP-riktlinjerna. Om det övergripande SREP-betyget eller kombinationen av det övergripande SREP-betyget och betygen för SREP-delar försämras till följd av den uppdaterade analysen och påverkar någon av de utlösande faktorer som baseras på resultatet av översyns- och utvärderingsprocessen, och villkoren i punkterna 14–15 är uppfyllda, bör behöriga myndigheter fatta beslut om huruvida åtgärder för tidigt ingripande ska vidtas.
27. Utan att det påverkar punkt 26 kan betydande händelser under vissa omständigheter användas direkt som utlösande faktorer för beslutet om att vidta åtgärder för tidigt ingripande. Beroende på hur omfattande den betydande händelsen är och hur betydande den potentiella inverkan på institutet kan bli, samt förutsatt att institutet uppfyller villkoren för tidigt ingripande, kan den behöriga myndigheten för att vinna tid besluta att vidta åtgärder för tidigt ingripande omedelbart när orsaken och den samlade inverkan har fastställts, utan att uppdatera bedömningen av respektive SREP-del. Bedömningen av respektive SREP-del och den övergripande SREP-bedömningen bör emellertid därefter uppdateras utan onödiga dröjsmål.
28. Det faktum att en resolutionsmyndighet inleder en samrådsprocess med en behörig myndighet för att fastställa om ett institut "fallerar eller sannolikt kommer att falla" bör av den behöriga myndigheten anses utgöra en betydande händelse som ska föranleda en bedömning av huruvida åtgärder för tidigt ingripande bör vidtas beträffande institutet för att upprätthålla eller återställa dess bärkraft och förhindra fallissemang. En sådan situation kan uppstå om resolutionsmyndigheten har rätt att fastställa att ett institut "fallerar eller sannolikt kommer att falla" i enlighet med artikel 32 i direktiv 2014/59/EU.

4. Genomförande

29. Dessa riktlinjer gäller från den 1 januari 2016.